

Finanspolicy

Region Västmanland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. LIKVIDITETSFÖRVALTNING	5
3. KAPITALFÖRVALTNING	6
4. SKULDFÖRVALTNING	6
5. VALUTAHANTERING	7

BILAGA 1: Konventioner och överenskommelser

1. INLEDNING

BAKGRUND

Av Kommunallagen (11 kap. § 2) framgår att kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Fullmäktige ska meddela föreskrifter om medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter om förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Som komplement till finanspolicyn lämnas mer detaljerade riktlinjer från Regionstyrelsen.

Regionens finansförvaltning är i huvudsak uppdelad i fyra områden:

- Kortsiktig/medellång likviditetsförvaltning
- Långsiktig kapitalförvaltning, inklusive förvaltning av donationsmedel
- Skuldförvaltning, inklusive leasing
- Valutahantering

ÖVERGRIPANDE MÅL

Den övergripande målsättningen med finansförvaltningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för regionen. Regionen har härutöver ett långsiktigt åtagande att möta framtida pensionsförpliktelser.

Inriktningen är att normalt avsätta medel motsvarande pensionsskuldens förändring, men en årlig bedömning skall göras och avsteg ska motiveras.

Avkastningsmål likviditetsförvaltning

Regionens likvida medel ska förvaltas på ett sådant sätt att en god betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen. Utöver detta gäller att medlen ska placeras så att en god avkastning erhålls samtidigt som säkerheten inte åsidosätts. Med god avkastning avses en avkastning som överstiger affärsbankernas inlåningsräntor.

Avkastningsmål kapitalförvaltning

Givet regionens åtagande att säkerställa framtida pensionsutbetalningar är avkastningsmålet 3 procent per år i reala termer, det vill säga justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex. Detta avkastningsmål skall ses långsiktigt (rullande femårsperioder).

Målsättning skuldförvaltning

Upplåning ska ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation, ränteläge samt planerad investeringstakt.

ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Regionfullmäktige (RF):

- ansvarar för att förvaltningen sker i enlighet med Kommunallagen 11 kap. 2 §
- fastställer och beslutar om förändringar i finanspolicyn
- beslutar om avsättningar till kapitalförvaltningsportföljen
- beslutar om uttag (inklusive beslut att inte återinvestera avkastning) ur kapitalförvaltningsportföljen
- fastställer årligen i samband med fastställande av regionens budget limit för nyupplåning och total ram för upplåning

- beslutar om ingående av borgen samt eventuell borgensavgift

Regionstyrelsen (RS):

- säkerställer, utvärderar och kontrollerar att finansförvaltningen sker enligt finanspolicyn
- ansvarar för regionens finansiella förvaltning och fastställer i arbetsordning, delegationsordning samt attestinstruktion (förteckning), rutin för intern kontroll, fördelning av ansvar, beslutanderätt och befogenheter mellan regionstyrelsen och tjänstemannaförvaltningen utöver det som anges i policyn
- ansvarar för utfärdande av riktlinjer inom ramen för finanspolicyn
- har ett övergripande ansvar för donationsmedelsförvaltningen
- beslutar om upplåning inom av RF beslutade ramar
- godkänner upprättande av publika låneprogram
- beslutar om nivå och villkor för krediter och kan även besluta om justering av bolags krediter under löpande år
- rapporterar finansförvaltningens status och utveckling i delårs- och årsrapportering till RF
- ansvarar för att policyn ses över årligen och uppdateras vid behov

RAPPORTERING

Rapportering och uppföljning av finansförvaltningen ska verifiera att placeringar och risker överensstämmer med finanspolicyn. Rapporteringen ska minst innehålla finansförvaltningens resultat, relevanta riskmått samt exponeringar.

Rapportering till regionfullmäktige sker i delårsrapporter och i årsredovisningen. Rapportering till regionstyrelsen sker regelbundet under året.

Samtliga inblandade har att snarast rapportera avvikelser från finanspolicy och riktlinjer, eller andra händelser som inte är att betrakta som normala, till överordnad/uppdragsgivare.

SAMMANHÅLLEN FINANSFÖRVALTNING

Finanspolicyn omfattar även regionens helägda bolag. Regionen ska tillämpa en sammanhållen finansförvaltning. Detta innebär att verksamheter och helägda bolag ska knytas till regionens koncernkontosystem. Majoritetsägda bolag kan knytas till koncernkontosystemet.

För bolag finns möjlighet till kredit kopplad till koncernkontot. Om bolag lånar externt ska detta ske med borgen från regionen.

MOTPARTER OCH FÖRVARING AV VÄRDEPAPPER

Köp och försäljningar av värdepapper och valutor, extern förvaltning samt förvaring av regionens tillgångar skall ske via motparter som har erforderliga tillstånd från Finansinspektionen. Utländska institutioner skall ha tillstånd motsvarande Finansinspektionen.

TILLÅTNA TILLGÅNGSSLAG OCH TRANSAKTIONER

Räntebärande värdepapper samt likvida medel är tillåtna inom samtliga portföljer. Aktier och alternativa investeringar är endast tillåtna inom kapitalförvaltningsportföljen och i donationsmedelsförvaltningen. Vid placering i investeringsfonder (fonder som förvaltar aktier och andra värdepapper) ska fondens placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämma med bestämmelserna i finanspolicyn.

Derivatinstrument kan användas för att minska risken i portföljen genom att t.ex. valutasäkra eller kurssäkra en direktplacering i en underliggande tillgång. Derivatinstrument får även förekomma inom

tillgångsslaget alternativa investeringar, då inom ramen för en förvaltningsstrategi hos externa förvaltare. Derivatinstrument kan också användas för att styra räntebindningstiden i skuldportföljen. Värdepapperslån och belåning av tillgångar är endast tillåtet inom ramen för förvaltningsstrategi hos extern förvaltare inom tillgångsslaget alternativa placeringar.

RISKHANTERING

Risker ska i möjligaste mån begränsas genom att regionen använder sig av diversifiering. Diversifiering innebär att riskerna sprids genom att värdepappersportföljen innehåller ett flertal tillgångsslag, låntagare och löptider.

Ingen valutarisk ska förekomma inom den räntebärande delen av kapitalförvaltningsportföljen, ej heller inom likviditets- och skuldförvaltningen.

Ränteplaceringar skall ske i värdepapper med låg kredit/förlustrisk (s.k. "investment grade" på ratingskalan). Vidare ska en tillfredsställande diversifiering finnas avseende låntagare och löptider.

HÅLLBARHET

Regionen strävar efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. I linje med ambitionen att verka som en ansvarsfull investerare uppmuntrar regionen investeringar som är förenade med Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Ambitionen ska vara att investering inte tillåts i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som bland annat avses anges i bilaga 1.

Regionen ska undvika placeringar i företag/företagsgrupper där en del av omsättningen kommer från produktion av tobak, alkoholvaror, pornografi, kontroversiella vapen eller fossila bränslen.

Hållbarhetskriterierna tillämpas oavsett om kapitalförvaltningen sker i egen regi eller via externa förvaltare.

Om det kommer till regionens kännedom att ett företag bryter mot dessa hållbarhetskriterier skall en utvärdering av placeringens lämplighet göras. Baserat på tillgänglig information ska en helhetsbedömning göras av investeringens lämplighet, varvid bl.a. beaktas olika åtgärder företaget har vidtagit för att rätta till missförhållandena och företagets agerande i etiska och miljömässiga frågor i övrigt.

Uppföljning av hur reglerna gällande hållbarhet efterföljs ingår i den årliga uppföljningen av förvaltningen.

2. LIKVIDITETSFÖRVALTNING

Detta kapitel beskriver hur regionen ska agera i sin likviditetsförvaltning för att säkerställa att fullgod betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen.

LIKVIDITETSPANERING

Likviditetsplaneringen ska upprättas så detaljerat att en god betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs.

PORTFÖLJSAMMANSÄTTNING

Löptider på placeringarna ska anpassas efter likviditetsflödet i upprättade prognoser, möjligheter att snabbt avveckla placeringar i marknaden samt förväntningar om ränteutvecklingen.

Likviditetsrisken ska begränsas genom likviditetsplanering och genom att i första hand använda placeringsformer/värdepapper som omsätts i tillräcklig omfattning och därmed vid var tidpunkt kan disponeras/säljas. Bankinlåning som är bunden för en viss tidsperiod får inte överstiga 1 år. Även tillgång till korta krediter/kreditlöften minskar likviditetsrisken.

3. KAPITALFÖRVALTNING

Detta avsnitt beskriver hur regionen ska agera för att utifrån sina förutsättningar uppnå sitt åtagande om att säkerställa framtida pensionsutbetalningar, dvs. den övergripande målsättningen. Bestämmelserna fungerar även som en vägledning för förvaltningen av donationsmedel, som regionstyrelsen ansvarar för.

FÖRDELNING AV TILLGÅNGSSLAG

Kapitalförvaltningen ska i huvudsak ske via externa förvaltare och företrädesvis via investeringsfonder. Följande övergripande fördelning mellan tillgångsslagen ska gälla:

TILLGÅNGSSLAG	ALLOKERING, %		
	Min	Normal	Max
Svenska aktier	5	15	25
Utländska aktier	10	35	45
Aktier, totalt	15	50	70
Nominella räntebärande värdepapper			
Reala räntebärande värdepapper			
Räntebärande värdepapper, totalt	25	35	70
Alternativa investeringar	0	15	25
Kassa	0	0	10

Tabell 1 – strategisk tillgångsallokering

Innehav i ett enskilt företag vid direkt ägande får maximalt utgöra 5 procent av regionens aktieportfölj. Den branschmässiga spridningen skall vara bred. För den utländska aktieförvaltningen skall även en bred geografisk spridning av innehaven finnas. Rådande sammansättning av världsmarknadsindex fungerar som vägledning vid portföljens sammansättning.

4. SKULDFÖRVALTNING

Detta avsnitt beskriver hur regionens upplåning ska ske.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UPPLÅNING

Upplåning ska ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation, ränteläge samt planerad investeringstakt. Upplåning ska ske till betryggande säkerhet och upplåning i spekulativt syfte är inte tillåtet. Med spekulation avses transaktioner där utfallet av affären är osäkert, exempelvis att finansiera en långfristig placering med kortfristig upplåning.

Extern finansiering av stora projekt eller investeringar skall ske med god framförhållning och vid behov med kreditlöften.

För att begränsa finansieringsrisken ska förfallen på låneavtalen spridas ut jämt över åren. Med finansieringsrisk avses risken att regionen eller dess bolag inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller kan ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansieringen endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

För att begränsa ränterisken ska ränteförfallen på låneavtalen spridas ut jämnt över åren.

5. VALUTAHANTERING

Transaktioner inom regionen i annan valuta än svenska kronor kan kurssäkras av finansfunktionen. Valutarisker ska alltid säkras om risken bedöms ha en betydande påverkan på regionens resultat.

Vid upptagande av skuld i annan valuta än SEK skall all valutarisk, såväl nominellt belopp som alla ränteflöden, elimineras.

Utgångspunkten är att alla konventioner som Sverige har undertecknat ska betraktas som lika viktiga och därmed ska följas. Utgångspunkten har stöd i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, som poängterar att de mänskliga rättigheterna är universella och odelbara, hänger ihop och inte ska rangordnas inbördes.

Exempel på konventioner och överenskommelser som avses är följande:

- FN Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag

Mänskliga rättigheter

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter

Arbetsrättsliga frågor

- ILO-konventionerna

Miljö

- Internationella miljökonventioner

Korruption

- FN:s konvention mot korruption

Övriga konventioner

- FN:s konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring (Ottawa-konventionen)
- FN:s konvention om klustervapen
- Fördraget om ickespridning av kärnvapen
- FN:s konvention om förbud mot kemiska vapen
- FN:s konvention om förbud mot biologiska- och toxinvapen